
Sinfonia Varsovia luidt 'Focus on Poland' in

Brussel, 8 januari - Ter gelegenheid van het Poolse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie organiseert Bozar *Focus on Poland*, met gesprekken, films en een tentoonstelling, naast de beste Poolse muziek.

Vanavond geeft **Sinfonia Varsovia** het startsein voor een semester vol Poolse muziek, met werken van *Bacewicz*, *Szymanowski* en *Górecki*. Deze opening markeert het begin van een rijk muzikaal programma, dat zich uitstrekt van klassieke tot elektronische genres.

Het publiek kan zich verheugen op hoogtepunten zoals optredens van het **Poolse Nationaal Radio Symfonieorkest** onder leiding van Marin Alsop en het **Orchestre Philharmonique du Luxembourg** met dirigent *Tarmo Peltokoski*. Voor een elektronische draai zal het gerenommeerde *Poolse Unsound Festival* voor het eerst een editie in Brussel organiseren.

8 Jan.'25 - Sinfonia Varsovia

De ondertitel van Henryk **Górecki's** *Derde Symfonie*, "Symfonie van treurige liederen", slaat op de drie teksten die een sopraan doorheen de opera zingt. Een 15e-eeuws klaaglied over Maria wordt gevolgd door een tekst geschreven op de muur van een Gestapocel en ondertekend door een 18-jarige vrouw. Een Pools volkslied over een moeder die haar overleden zoon zoekt sluit de symfonie af. In een interview in 1992, tegen de achtergrond van de Bosnische Burgeroorlog, die hem herinnerde aan de Tweede Wereldoorlog en het communisme, zei Górecki: "Mijn derde symfonie is tragisch, maar niet in de zin van een tragedie. Ik wou alleen maar een groot leed uiten. Een leed dat in mij brandt en ik niet kan afschudden." Sopraan **Liudmyla Monastyrsk**a belichaamt de moederlijke rouw én veerkracht van dit werk, begeleid door het Poolse **Sinfonia Varsovia**. Violist **Josef Špaček** voegt het *Tweede Violconcerto* van Karol **Szymanowski** toe aan het programma.

Georganiseerd in samenwerking met het Adam Mickiewicz Instituut.

Medegefinancierd door het Ministerie van Cultuur en Nationaal Erfgoed van Polen.

14 – 15 Feb. '25 - Unsound Brussels

Ministry of Culture and National Heritage
Republic of Poland

ADAM
MICKIEWICZ
INSTITUTE

Bozar is verheugd aan te kondigen dat **Unsound**, een internationaal gerenommeerd Pools festival voor grensverleggende muziek en beeldende kunst, naar Brussel komt. Met roots in Krakau en edities in New York, Toronto en Adelaide, heeft Unsound wereldwijd naam gemaakt. Verwacht een breed scala aan hedendaagse muziek: van opkomend talent tot avant-garde en experimenteel werk. Genres doen er niet toe; Unsound kiest voor radicale geluidservaringen.

Op 14 en 15 februari 2025 maakt het Unsound Festival zijn debuut in Brussel met een tweedaags programma dat het publiek zeker zal betoveren.

Het festival begint op **14 februari** in Bozar, met baanbrekende optredens van de Poolse componist Piotr Kurek, de multidisciplinaire kunst van Ego Death, en de experimentele creaties van de Britse artiest Rainy Miller.

Op **15 februari** biedt Bozar opnieuw een inspirerend programma, met *Raphael Rogiński & Indrė Jurgelevičiūtė* die Žaltys presenteren, het betoverend mooie audiovisuele project *Гильдегарда* (Hildegarde) van *Heinali & Andriana-Yaroslava Saienko*, en het dynamische duo AKA HEX, een samenwerking tussen Aisha Devi en Slikback.

Alle concerten in Bozar vinden plaats in de Terarken-zaal – speciaal ontworpen voor elektronische artiesten en optredens. Deze ruimte, met een open en ongeplaceerde indeling ondergronds, biedt plaats aan 400-500 bezoekers.

Het festival wordt op de avond van 15 februari stijlvol afgesloten met **een Clubnight** in Reset, met een opwindende line-up met onder andere Slikback, een 2K88 b2b oजू-set, de betoverende beats van Gummi, en meer namen die nog worden aangekondigd.

Een gezamenlijke inspanning van Bozar, Unsound en met steun van het Adam Mickiewicz Instituut, is Unsound Brussels een niet te missen evenement dat experimentele muziek en interculturele samenwerking viert.

25 Mar. '25 - Polish National Radio Symphony Orchestra & Marin Alsop

Met zijn *Stabat Mater* uit 1926 positioneerde **Karol Szymanowski** zich in een prestigieuze rij componisten die de anonieme, middeleeuwse tekst op muziek gezet hebben: Palestrina, Orlando di Lasso, Rossini, Schubert en Verdi. Szymanowski vernieuwt die traditie door een Poolse vertaling van de Latijnse tekst te gebruiken en Poolse volksmelodieën toe te voegen aan het religieuze geheel. De drie solisten zingen nooit samen, alsof het leed van Maria nog niet gedeeld kan worden, en komen enkel in het laatste deel samen. Dit vocale meesterwerk van Szymanowski wordt aangevuld met zijn eigen Vierde Symfonie en twee

werken van landgenoten: de Suita voor strijkersorkest van Grażyna Bacewicz – ook uit de jaren dertig – en **Krzysztof Penderecki's** *Ciaconne* uit 2005.

Georganiseerd in samenwerking met het Adam Mickiewicz Instituut als onderdeel van het internationale culturele programma van het Poolse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie 2025.

15 May. '25 - Orchestre Philharmonique du Luxembourg & Peltokoski

In **Wagners** weergaloze muziekdrama is de Hollander na godslastering gedoemd om voor altijd op zee rond te zwerven. Slechts de eeuwigdurende trouw van een vrouw kan de vloek opheffen. Senta, de dochter van een kapitein, is bereid trouw te zweren. Het lot beslist echter anders en de geliefden vinden elkaar slechts in de dood. In *Der fliegende Holländer* gaat Wagner opnieuw aan de slag met één van zijn belangrijkste thema's: de verlossende kracht van de liefde die zelfs de dood overwint. Onder de begeesterde leiding van **Tarmo Peltokoski** brengt het **Orchestre Philharmonique du Luxembourg** Wagners meesterwerk helemaal tot leven in deze concertante opvoering.

Ontdek alle concerten met Poolse muziek in Bozar

11.01.2025	'Antwerp Symphony Orchestra, Emelyanychev & Tetzlaff'	Modest Mussorgsky <i>A night on a bare mountain</i>
		Karol Szymanowski Concerto for violin and orchestra no. 1, op. 35
		Pyotr Tchaikovsky <i>Symphony no. 6, op. 74, "Pathétique"</i>
21.03.2025	'Patricia Kopatchinskaja & Fazil Say	Karol Szymanowski Myths for Violin and Piano, op. 30
		Fazil Say New piece
		Patricia Kopatchinskaja New piece
11.05.2025	'Jan Lisiecki'	Ludwig van Beethoven Sonate for violin and piano no. 9, op. 47, "Kreutzer"
		Works of Frédéric Chopin , Johann Sebastian Bach, Sergei Rachmaninov, Karol Szymanowski , Olivier Messiaen, Henryk Mikolaj Górecki

Perscontact

Andries Bomans

Press Officer - Muziek

andries.bomans@bozar.be

+32 471 66 00 06

Ministry of Culture and National Heritage
Republic of Poland

ADAM
MICKIEWICZ
INSTITUTE

4 Poolse componisten die je moet leren kennen

Iedereen kent de mazurka's en polonaises van Chopin, maar welke Poolse componisten gingen een eeuw later aan de slag met zijn erfenis?

Karol Szymanowski: hét voorbeeld na Chopin

33 jaar na de dood van Frédéric Chopin komt Karol Szymanowski (1882-1937) ter wereld in een kunstminnende, adellijke familie waar hij van jongs af muziekles krijgt. In zijn jonge carrière volgde hij een neoromantische koers en promootte hij nieuwe muziek van landgenoten in de groep 'Jong Polen'. Strauss, Wagner en Chopin beïnvloedden zijn eerste composities. **Jan Lisiecki** ([11 mei](#)) speelt enkele van Szymanowski's bloedmooie *Préludes voor piano* uit het eerste opusnummer.

Na een reis door Europa en Noord-Afrika zijn het vooral de impressionisten Ravel en Debussy – met hun voorliefde voor exotica – die een invloed op Szymanowski hebben. De *Mythes voor viool en piano* uit 1915 zijn het ultieme bewijs hiervan en staan op het programma van **Patricia Kopatchinskaja en Fazil Say** ([21 maart](#)). Toen Polen na de afloop van de Eerste Wereldoorlog zijn onafhankelijkheid had herwonnen en Szymanowski directeur van het Nationale Conservatorium werd, zagen jonge componisten hem als hun geestelijk leider en zijn muziek als de wedergeboorte van een nationale stijl. Szymanowski reisde nochtans vaak en nam buitenlandse impressies over in zijn muziek. Zijn *Eerste Vioolconcerto*, binnenkort uitgevoerd door **Antwerp Symphony Orchestra** ([11](#)

[januari](#)) beschreef hij als “een nieuwe, andere muziek” door de verkenning van klankkleuren en losbreken van opgelegde structuren.

In de zoektocht naar een persoonlijke (Poolse) stijl met universele waardigheid zocht Szymanowski zijn toevlucht in de volksmuziek van het Tatragebergte. In *Stabat Mater* – op [25 maart](#) met **Polish National Symphony Orchestra** – creëert de componist een Poolse sfeer door archaïsche elementen te mengen met volksmuziek, maar hij volgt daarbij wel moderne harmonische en tonale procedés. In het *Tweede Vioolconcerto* – op [8 januari](#) met **Sinfonia Varsovia** – maken modaliteit en de lange noten in de bassen de link met volksmuziek. In de *Vierde Symfonie* (ook 25 maart) verwerkt hij dan weer twee nationale dansen: de oberek en de mazurka.

Grażyna Bacewicz: meer dan een violiste

Ontelbare Poolse straten en scholen dragen haar naam: Grażyna Bacewicz (1909-1969). Ook hier bij ons zou de naam een belletje kunnen doen rinkelen want de Koningin Elisabethwedstrijd bekroonde de laatste van haar zeven vioolconcerti. Ze brak door als violist, maar stortte zich na een auto-ongeluk volledig op het componeren van avontuurlijke muziek, waarin de viool vaak een belangrijke rol kreeg toebedeeld. In vergelijking met

Szymanowski maakt Bacewicz nog een extra transformatie van Polen mee: in 1939 bezette Hitler Polen. Ze schreef haar *Ouverture voor Orkest* ([8 januari](#) met **Sinfonia Varsovia**) bijvoorbeeld tijdens de Tweede Wereldoorlog en kreeg pas in 1945 haar première.

Henryk Mikolaj Górecki: de populaire introvert

De *Derde Symfonie* ([8 januari](#) met **Sinfonia Varsovia**) van Henryk Mikolaj Górecki (1933-2010), ter herdenking van het Nazi-bombardement van Danzig, wordt als staalkaart van zijn stijl beschouwd. Over de 'Symfonie van klaagliederen' zei Górecki: "Mijn *Derde Symfonie* is tragisch, maar niet in de zin van een tragedie. Ik wou alleen maar een groot leed uiten. Een leed dat in mij brandt en ik niet kan afschudden." Het orkestwerk markeert de overgang naar een andere stijl, gekenmerkt door herhaling, eenvoud, modaliteit en een archaïsch klankbeeld. Dat werd toen internationaal met kritiek ontvangen.

De muziekpedagoog en avant-gardist maakte een volgend kantelpunt in de Poolse geschiedenis mee: van Sovjetstaat naar onafhankelijke republiek na de val van het IJzeren Gordijn in 1989. Mede door deze nieuwe context brak hij pas in 1992 door bij het grote publiek, terwijl hij in de jaren '60 al internationale prijzen gewonnen had. De opname van de *Derde Symfonie* kwam zelfs in de Britse hitparades terecht. De soundtrack voor een nieuwe wereld, getekend door haar verleden.

Krzysztof Penderecki: brugfiguur voor de toekomst

De muziek van de in 2020 overleden Krzysztof Penderecki herken je misschien uit de films van Martin Scorsese, Stanley Kubrick en David Lynch. Of misschien ben je al jaren verknocht aan zijn *Pools Requiem* uit 1984, een groots uitgedachte mis waaraan Penderecki de daaropvolgende jaren nog delen toevoegde. Zo ook de *Chaconne* ([25 maart](#) met **Polish National Radio Symphony Orchestra**) dat ter nagedachtenis van de Poolse paus Johannes Paulus II geschreven werd en pas in 2005 een plekje kreeg in het requiem. Penderecki was een toegewijde muzikleraar aan de Academie van Kraków en Yale School of Music. Benieuwd welke (Poolse) componisten de komende decennia zijn schoenen en onze concertzaal zullen vullen ...

Gepubliceerd op 19 December '24 op [bozar.be](#) door Guillaume De Grieve

